

Chromatyczna skala

Skala składająca się ze wszystkich 12 dźwięków systemu równomiernie temperowanego

Zwyczajowo zapisuje się ją, stosując konsekwentnie krzyżyki przy ruchu w górę i bemole przy ruchu w dół:

c-cis-d-dis-e-f-fis-g-gis-a-ais-h-c

c-h-b-a-as-g-ges-f-e-es-d-des-c

Bardziej przywiązani do tradycji teoretycy stosują jeden bemol przy ruchu w górę (*a-b-h-c*), bowiem pierwszym dźwiękiem chromatycznym, jaki się pojawił w [średniowieczu](#) był właśnie bemol, który pozwalał w zapisie rozróżnić dwie różne formy intonacji dźwięku *h*: durum (*h*) i molle (*b*).

Skali chromatycznej nie należy mylić z [dodekafonią](#). Muzyka wykorzystująca na krótkiej przestrzeni prawie cały materiał systemu równomiernie temperowanego powstała w wyniku przesylenia harmonii alteracjami i dźwiękami prowadzącymi – zaczął [Fryderyk Chopin](#), ale do szczytu doprowadził ten nurt [Ryszard Wagner](#). Muzyka atonalna często posługiwała się skalą chromatyczną, ale poszczególne [dźwięki](#) nadal miały różne znaczenie: niektóre były główne, przynajmniej w jakimś fragmencie kompozycji, inne dążyły do niego, były dźwiękami przejściowymi. Tyle tylko, że unikano hierarchii znanej z systemu dur-moll, często wprowadzając [tryton](#). Piękną muzykę opartą na skali chromatycznej tworzył [Arnold Schönberg](#), któremu jednak brakowało w niej ścisłego systemu organizacji dźwięków. Zrobił więc krok naprzód i stworzył dodekafonię, która od skali chromatycznej różni się tym, że po pierwsze, nie tworzy skali, po drugie, każdemu dźwiękowi nadaje jednakową wagę, po trzecie, każdy dźwięk ma wyjątkowe miejsce w podstawowej strukturze wyjściowej – serii. Skala chromatyczna nie ma żadnej z tych cech.